

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.040/2021/4.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Kolozsvári és Waldmann Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Waldmann Gábor ügyvéd; címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Pataricza Márk ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése és egyéb követelés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 5.M.70.057/2020/38.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

Felperes, 5.M.70.057/2020/39.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 207 633 (kettőszázhétezer-hatszázharminchárom) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 523 169 (ötszázhuszonháromezer-százhatvankilenc) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2007. június 1. napjától régész-történész muzeológus munkakörben közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél. Munkaköri feladatainak ellátása mellett a 2013. július 1-től 2018. június 30-ig terjedő időtartamban – (város neve) város polgármesterétől kapott megbízás alapján – ő töltötte be az alperesi múzeum igazgatói tisztét is. Az igazgatói megbízásával egyidejűleg kelt, a vezetői és a régész-történész szakmai feladatait egyaránt rögzítő munkaköri leírása szerint egyebek között feladatát képezte az alperes által végzett régészeti örökségvédelmi tevékenység, közte a terepi munka szervezése, összehangolása, az ásatási dokumentáció elkészítése és annak főhatóságához való eljuttatása, régészettel kapcsolatos kutatási tervek, pályázatok készítése.

[2] Az alperes a régészeti feltárásokat a (megye neve) Megyei Kormányhivatal, mint örökségvédelmi hatóság által kiadott feltárási engedély birtokában végezhetette, míg a törvényben meghatározott feltárási engedély nélkül végezhető tevékenységek tekintetében a hatóság felé bejelentési kötelezettség terhelte. A feltárási engedélyeket az alperes kapta azzal, hogy a feltárás vezetésével kizárólag olyan munkavállalót bízhatott meg, aki megfelelt a feltárási vezető régésszel szemben a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 09.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet 23. § (1) – (3) bekezdéseiben előírt szakmai követelményeknek, és aki a korábbi tevékenysége során teljesítette a jogszabályban előírt dokumentációs kötelezettségét, amely szerint a feltárási vezetőnek a régészeti feltárás befejezését követő 30 napon belül jelentést, egy éven belül pedig a feltárással kapcsolatos részletes adatokat tartalmazó feltárási dokumentációt kell küldenie – többek között – a régészeti feltárási engedélyek és a feltárási dokumentációk központi, közhiteles nyilvántartását vezető hatóságnak és a feltárási engedélyt kiadó hatóságnak.

[3] Az alperesnél 2013. január 1. napjától 2018 áprilisáig kizárólag a felperes rendelkezett a feltárási vezetői megbízáshoz szükséges szakmai feltételekkel, az általa vezetett több feltárást érintően azonban a jogszabályban írt egyéves határidőn belül a teljes feltárási dokumentációt nem küldte meg a hatóságoknak.

[4] A hatóság ennek pótlására öt több ízben – így 2015 április, május és augusztus hónapban, valamint 2016 május hónapban – felhívta, egyben figyelmeztette, hogy régészként ásatási engedélyt mindaddig nem kaphat, amíg a dokumentációs hiányait nem pótolja.

[5] A társadalmi megújulás operatív program támogatási rendszere keretében megvalósuló TÁMOP-3.2.11/10-1-2010-0236 azonosító számú projekthez kapcsolódóan az alperes az Emberi Erőforrások Minisztériumával kötött támogatási szerződés alapján támogatásban részesült. A felperes az alperest a szerződés alapján terhelő jelentéstételi kötelezettségének nem tett eleget, ezért a minisztérium ennek pótlására hívta fel, majd a felhívást 2018. június 26-án megismételte azzal, hogy az elmaradt jelentést 15 napon belül kell az alperesi intézménynek feltölteni a pályázati e-ügyintézés felületre. Egyidejűleg figyelmeztette az alperest, ha a fenntartási jelentés beküldésére nem kerül sor, a támogatási szerződés alapján ez szerződésszegésnek minősül, amelynek következtében a Támogató elállási jogát kell hogy gyakorolja, és a támogatási szerződésben, valamint a vonatkozó jogszabályokban meghatározott egyéb feltételek fennállása esetén az ott meghatározott szankciókat alkalmazhatja. A felperes az alperes nevében teljesítendő jelentéstételi kötelezettségének ezt követően sem tett eleget, a minisztériumból érkezett hiánypótlási felhívásról, és az annak teljesítésére szabott határidő közeli lejártáról az új intézményvezetőt nem tájékoztatta.

[6] A (megye neve) Megyei Kormányhivatal (város neve)-i Járási Hivatal Hatósági Főosztály II. Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály (a továbbiakban: szakhatóság) régészeti felügyelője, (tanú 1) 2018. július 3. napján az alperes 2018. július 3. napjával kinevezett új igazgatójához, (tanú 2)hoz címzett megkeresésében tájékoztatást kért az alperes gyűjtőterületén előírt régészeti szakmunkákról. Egyidejűleg megküldte annak a 36 régészeti szakmunkának a listáját, amelyekre az elmúlt 5 évben a szakhatóság hatósági előírást adott ki, egyben jelezte, hogy ezeknek az előírt szakmunkáknak a további sorsáról, alakulásáról a hatóság nem szerzett tudomást, a régészeti szakmunkák bejelentve, engedélyeztetve nem voltak, ezekre a beruházásokra vonatkozóan a feltérési dokumentációt nem kapták meg, így ezeknek a projekteknek a lezárására a hatóságnál egy feltérás (Felgyő 96. számú lelőhelyen 2016-ban épület üvegház) kivételével nem került sor.

[7] Az alperes az elmaradt ásatási dokumentációk pótlásának elvégzésére 2018. szeptember 25-én megbízási szerződést kötött (tanú 3)al.

[8] A Miniszterelnökség, mint a régészeti feltérési engedélyek és a feltérési dokumentációk központi, közhiteles nyilvántartását jelenleg vezető hatóság (a továbbiakban: ME) 2020. március 3. napján a 2013. és 2018. júliusa közötti időszakra vonatkozóan a felperes neve alatt dokumentációs hiányt nem tartott nyilván.

[9] Az alperes a 2018. július 16. napján kelt intézkedésével rendkívüli felmentéssel azonnali hatállyal megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. (a továbbiakban: Kjt.) 25. § (2) bekezdés g) pontjára, valamint a 33/A. § (1) és (2) bekezdésére alapítottan, idézve a (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat. A felmentés indokait öt pontban jelölte meg. A fellebbezési eljárás tárgyát képező II., III. és IV. pontban részletezett indokok szerint a felperes – a szakhatóságtól 2018. július 3. napján kapott jelzésből megállapíthatóan – 36 régészeti szakmunkával nem számolt el a

szakhatóság felé, súlyos gondatlansággal jelentős kötelezettségszegést valósítva meg ezzel (I. pont); szándékosan nem tájékoztatta munkáltatóját arról, hogy régészeti feltérési engedéllyel nem rendelkezik, régészeti tevékenység ellátására jogosítványt nem kaphat a szakhatóságtól, aminek következtében munkáltatója jelentősen akadályoztatva van feladatai ellátásában, emellett szolgáltatási és humánerőforrás hiányt szenved el (III. pont); ezen túl a TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0408 megjelölésű EU-s projekt koordinátoraként a támogatási szerződésben vállalt feladatait elmulasztotta teljesíteni, ami súlyos gondatlanságból elkövetett jelentős kötelezettségszegésnek minősül (IV. pont).

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[10] A felperes keresetében – a rendkívüli felmentés jogellenességét állítva, annak jogkövetkezményeként – 8 havi felmentési időre járó 3 269 808 Ft távolléti díj, további 3 269 808 Ft 8 havi végkielégítés és 2 424 168 Ft szabadságmegváltás megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogalapjaként a Kjt. 33/A. § (2) bekezdését, valamint 33. § (1) és (2) bekezdés f) pontját, 37. § (6) bekezdés g) pontját, és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (1) bekezdését jelölte meg. Keresetének indokai szerint azt nem vitatta, hogy a feltérési dokumentációk leadásával időnként voltak elmaradásai, állította azonban, hogy ezek utóbb pótlásra kerültek. Érvelése szerint az aprólékos régészeti munka elhúzódnása miatt mindennapos a szakmai gyakorlatban a papírmunka elmaradása, ami azonban legtöbbször nem a feltérési szakmunkát végző régész, hanem más szervezet, nevezetesen vagy a beruházó, vagy a dokumentáció készítésével megbízott külső vállalkozó hibájából történik. Kiemelte, a gyakorlat szerint a szakhatóság az elmaradásokról emlékezteti a múzeumot, és kéri a hiánypótlást. Hangsúlyozta, a dokumentáció leadásának elmaradása nem jelenti lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegését, emellett a késések oka nem tartozik a munkavállaló érdekkörébe, így a késedelem a munkavállalónak nem róható fel, következésképpen a mulasztás tekintetében a szándékosság vagy súlyos gondatlanság nem is értelmezhető. Mindezek alapján álláspontja szerint ezen felmentési indok nem valós, nem világos és nem okszerű. Egyebekben vitatta, hogy 36 régészeti szakmunkával kapcsolatban merült volna fel szabálytalanság, kifogásolta, hogy a felmentésben ezeket az alperes nem is jelölte meg tételesen.

[11] Ugyancsak vitatta a feltérési engedély hiányának bejelentésével kapcsolatos felmentési indok valóságát és okszerűségét. Állítása szerint munkaköre ellátásához nem volt szükséges régészeti feltérési engedély, emellett az engedélyek esetenként kerültek kiállításra, így a felmentésben megjelölt tájékoztatási kötelezettség nem terhelte őt.

[12] Valótlannak és okszerűtlennek értékelte a pályázattal kapcsolatos időszakos jelentési kötelezettség megszegésére alapított felmentési indokot is. Azt nem vitatta, hogy a jelentést határidőben nem küldte el, véleménye szerint azonban ez nem róható a terhére, egyrészt ugyanis az érintett időszakban keresőképtelen volt, másrészt a jelentés teljesítéséhez szüksége lett volna a munkahelyi számítógépe használatára, amelyhez az alperes többszöri kérése ellenére sem biztosított neki hozzáférést. Utalt továbbá arra, hogy a jelentéstételhez szükséges adatokat és jelszavakat tartalmazó dossziét 2018. július 5-én a munkáltatónak leadta, ahhoz többé nem fért hozzá.

[13] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a felmentésben közölt indokok valósak, világosak és okszerűek, az ott megjelölt kötelezettségszegések súlyosan gondatlan felperesi magatartásnak minősülnek. Kiemelte, 2013 és 2018 között folyamatosan jelentős számban voltak a felperesnek dokumentációs hiányosságai, amelyekre figyelemmel újabb ásatási engedélyt nem kaphatott, amit a felperesnek is tudnia kellett. Rámutatott, a felperesnek már 2018. év elején, azaz hónapokkal az általa hivatkozott betegszabadságát megelőzően el kellett volna küldenie a támogatási szerződéssel kapcsolatos jelentést.

Az elsőfokú ítélet

[14] Az elsőfokú bíróság 2 424 168 Ft szabadságmegváltás, valamint 153 619 Ft perköltség felperes részére történő megfizetésére kötelezte az alperest, egyidejűleg a felperest arra kötelezte, fizessen meg az alperesnek 326 980 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 7803 Ft állam által előlegezett költség megfizetésére, és megállapította, hogy az ezt meghaladó állam által előlegezett költség, valamint a feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad.

[15] Határozatának indokolása szerint a felmentési okirat I. és V. pontjában megjelölt felperesi kötelezettségszegést nem találta megállapíthatónak. Valósnak ítélte viszont a felmentésnek azt az indokát, miszerint 2018 elején a múzeumnak bejelentés-elmaradása volt a szakhatóság felé, ezt ugyanis egyrészt maga a felperes is elismerte, másrészt azt a perben kihallgatott tanúk ((tanú 1), (tanú 4), (tanú 5)) tanúvallomása, továbbá a szakhatóság alpereshez küldött 2018. július 3-i levele is alátámasztotta. Kiemelte, a dokumentációs hiány fenn nem állását a felperes sikeresen nem bizonyította, e tekintetben ugyanis az ME volt osztályvezetőjének, (tanú 6)nak a vallomása megerősítette a szakhatóság munkatársainak a dokumentációs elmaradás tényéről tett vallomását. Rámutatott, ennek nem mond ellent, hogy a nyilvántartási osztály 2020. március 3-i nyilatkozata elmaradást nem jelzett, tekintettel arra, hogy ez a nyilatkozat az annak kiadásakor, nem pedig a 2013–2018 júliusa közötti állapotra vonatkozó adatokat közölt. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes a dokumentációs kötelezettségének elmulasztásával súlyosan megszegte alapvető munkaköri kötelezettségét, figyelemmel arra is, hogy a bejelentésekre póthatáridőt nem kért, és az elmaradásokról sem a fenntartót, sem az alperes új igazgatóját nem tájékoztatta. Nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperesnek hány darab dokumentációs elmaradása volt. Kiemelte, a felperestől, mint igazgatótól és mint feltárásvezető régéستől elvárható lett volna az Mt. 6. §-a szerinti együttműködési kötelezettsége alapján, hogy tájékoztassa a fenntartót az évek óta általa is tudott dokumentációs elmaradásról, amelynek utólagos pótlása, teljesítése az alperesnek jelentős anyagi terhet jelentett.

[16] (tanú 1) és (tanú 5) tanúvallomása alapján igazoltnak találta, hogy a szakhatóság nyilvántartja, a feltárásvezető régész eleget tesz-e dokumentációs kötelezettségének, ezért a felperes az elmaradására figyelemmel feltárásvezető engedélyt nem kaphatott, amire (tanú 5), a szakhatóság munkatársa fel is hívta a felperes figyelmét. Rámutatott, a felperes azzal, hogy nem tájékoztatta munkáltatóját arról, miszerint őt feltárásvezetőként nem foglalkoztathatja, súlyos gondatlansággal járt el, hiszen általa is tudott volt, hogy engedélyképtelen, és azt is, hogy ezért a szakhatóság 2018 április elejétől (tanú 7)nek adott feltárásvezető engedélyt.

[17] Ugyancsak valósnak ítélte az elsőfokú bíróság a felmentés IV. indokát, azaz, hogy a felperes a támogatási szerződésben az alperes által vállalt jelentéstételi kötelezettségének nem tett eleget annak ellenére, hogy a támogatótól emlékeztető e-mailt, illetve felszólítást kapott, amely utóbbira maga írta rá, hogy az intézkedést igényel.

[18] Összefoglalóan az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a dokumentációs elmaradás, a feltárársvezetői engedély hiánya, valamint a támogatási szerződésben vállalt jelentéstételi kötelezettség elmaradása, mint a felmentésben közölt indokok valósak és okszerűek, és egyben olyan súlyos kötelezettségszegések, amelyek önmagukban megalapozzák a rendkívüli felmentés jogszerűségét.

[19] A szabadságmegváltásra irányuló keresetet megalapozottnak ítélte, ezért e tekintetben a kereset szerint marasztalta az alperest.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával 3 269 808 Ft végkielégítés és ugyanilyen összegű felmentési időre járó távolléti díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 276. § (1) bekezdését és 279. § (1) bekezdését megsértve nem folytatott le bizonyítást arra vonatkozóan, hogy az ítéletben megállapított kötelezettségszegés szándékos vagy súlyosan gondatlan volt-e, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, illetve e tekintetben indokolási kötelezettségének nem tett eleget, és mindezzel megsértette a Kjt. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltakat is. Utalt továbbá arra, hogy a bíróság az anyagi pervezetésre vonatkozó Pp. 237. §-ában foglalt kötelezettségét is megszegte ítélete indokolásának azon megállapítása következtében, miszerint „a perben a felperes sikeresen nem tudta bizonyítani a dokumentációs hiány fenn nem állását”. Kiemelte, ilyen negatív irányú bizonyítási kötelezettsége nem volt, emellett a bíróság nem hívta fel őt annak bizonyítására, hogy az általa megállapított kötelezettségszegés szándékos, vagy súlyosan gondatlan volt.

[21] Az ügy érdemét illetően megismételte azt az elsőfokú eljárásban már előadott állítását, miszerint a feltárársokról készített dokumentáció megküldésének késedelmes teljesítése széles körben elterjedt, a hatóság és a munkáltató által is ismert és megtört gyakorlat volt, ami sem az ő, sem az alperesi múzeum munkáját nem akadályozta. Kiemelte, a nyilvántartási osztály által vezetett közhiteles nyilvántartás hiányosságát nem mutat, a késedelmek miatt az alperest bíróság vagy egyéb joghátrány nem érte. Mindez megítélése szerint azt támasztja alá, hogy a kötelezettségszegés nem volt sem jelentős mértékű, sem szándékosan vagy súlyos gondatlansággal elkövetett. Nem értett egyet az elsőfokú ítéletnek azzal a megállapításával, miszerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy hány darab dokumentációs elmaradása volt. Véleménye szerint az esetleges késedelmek, mulasztások volumenét az elsőfokú bíróságnak mindenképpen vizsgálnia kellett volna.

[22] Hangsúlyozta, a feltárársi engedélyt az egyes ásatások kapcsán kell kiadni, a hatóság viszont egyszer sem tagadta meg számára az engedély kiadását, így az csupán feltételezés az elsőfokú bíróság részéről, hogy ha szükség lett volna engedélyre, azt ő (a

felperes) nem kapta volna meg, egy ilyen feltételezésre alapított felmentési indok pedig nem fogadható el. Kifogásolta, hogy e felmentési indok kapcsán sem vizsgálta az elsőfokú bíróság a szándékosság vagy súlyos gondatlanság kérdését.

[23] Nem vitatta, hogy a támogatási szerződés alapján őt terhelő jelentéstételi kötelezettségét nem teljesítette, állította azonban, hogy ebből adódóan a munkáltatót joghátrány nem érte, a feladatok átadását megelőzően e kötelezettség kapcsán mindössze egy e-mailes emlékeztető érkezett a támogatótól. Hiányolta e vonatkozásban is, hogy az elsőfokú bíróság a szándékosság vagy gondatlanság kérdéskörét nem vizsgálta, illetve nem indokolta, és nem adta indokát annak, hogy egy egyszerű emlékeztető e-mail hogyan alapozta meg a több évtizede fennálló közalkalmazotti jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését.

[24] Érvelése szerint az alperesi munkáltató intézkedése aránytalan volt, hiszen az elsőfokú bíróság által valósnak elfogadott három felmentési indok összességében sem minősíthető olyan jelentős és súlyos kötelezettségzegésnek, amelyre a jogalkotó a Kjt. 33/A. §-ban foglalt jogintézményt szánta.

[25] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult azzal, hogy kérte az általa felszámított másodfokú perköltségében is marasztalni a felperest. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen értékelte, és döntését valamennyi felmentési pontra és azok indokaira is kiterjedően megindokolta. Vitatta, hogy a dokumentációs késedelem széles körben elterjedt gyakorlat lett volna, állította, hogy ez kizárólag a felperes gyakorlatát jellemezte. Rámutatott, a felperesnek az a fellebbezési érvelése, miszerint a késedelem jelentős ideje fennállt és köztudomású volt, megerősíti, a felperes elismerte, hogy folyamatosan és hosszú időtartamban mulasztott. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy erről csak a felperes tudott, hiszen az intézményvezetői feladatokat egyszemélyben ő látta el.

[26] Kiemelte, nem felel meg a valóságnak a felperesnek az az állítása, hogy ha kért volna, kapott volna feltérési engedélyt, ezt ugyanis a szakhatóság részéről meghallgatott tanúk cáfolták. Ennek azért tulajdonított kiemelt jelentőséget, mert a felperesnek elsődleges munkaköre a feltérások vezetése lett volna, engedély hiányában pedig nem volt alkalmazható régészeti munkára. Állította, a felperes pontosan tudta, hogy nem kaphat feltérési engedélyt a korábbi elmaradásai miatt, és ezért nem is kérte ilyen engedély kiadását.

[27] A IV. felmentési indok kapcsán hangsúlyozta, a felperes nem teljesítette jelentéstételi kötelezettségét, amit fel is jegyzett magának, de ezt a feljegyzését sem adta át később a munkáltatónak, így az elmaradás nem a felperes tájékoztatásából derült ki a munkáltató számára.

Az ítéltábla döntésének indokai

[28] A fellebbezés alaptalan.

[29] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül, amelynek során a felperes

által a fellebbezése jogi alapjaként megjelölt eljárási illetőleg anyagi jogszabálysértéseket nem találta megállapíthatónak. Az elsőfokú bíróság a tényállás feltárásához szükséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat a maguk összességében logikusan értékelte, és azok eredményeként helyesen állapította meg, hogy a felmentés indokai világosak, valósak és okszerűek, valamint hogy a rendkívüli felmentés Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételei fennállnak. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla kiemeli az alábbiakat.

[30] Az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyának rendkívüli felmentéssel történő megszüntetése jogalapjaként a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) és b) pontját jelölte meg, amely szerint a munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt rendkívüli felmentéssel megszüntetheti, ha a) a közalkalmazott a közalkalmazotti jogviszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy b) olyan magatartást tanúsít, amely a közalkalmazotti jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Az a) pontban írt esetben a megszüntetés indoka kifejezetten a közalkalmazotti jogviszonyból származó valamely kötelezettség megszegése, míg a b) pontra alapított indok nem a közalkalmazotti jogviszonyból eredő kötelezettségszegés lehet, hanem a közalkalmazott egyéb magatartása, amely nem is feltétlenül áll összefüggésben a közalkalmazotti jogviszonnyal, akár attól teljesen független is lehet.

[31] A perbeli esetben a fellebbezés tárgyát képező felmentési indokok a felperes közalkalmazotti jogviszonyból származó kötelezettségeinek megszegésére vonatkoznak, így a felmentés jogszerűségének a megítélése során a bíróságnak egyrészt azt kellett vizsgálnia, hogy fennállnak-e a rendkívüli felmentés Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában írt konjunktív feltételei, azaz a felmentésben az alperes által megszegettként megjelölt kötelezettség a felperest a közalkalmazotti jogviszonyából származó kötelezettségként terhelte-e, ez lényeges kötelezettséget jelentett-e, a felperes megszegte-e ezt a kötelezettségét, a kötelezettségszegést szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartással valósította-e meg, és ez a kötelezettségszegés jelentős mértékű-e, másrészt, hogy megvalósulnak-e a rendkívüli felmentés indokolásával szemben a Kjt. 33/A. § (2) bekezdésében írt követelmények, nevezetesen, hogy abból világosan kitűnnek-e a rendkívüli felmentés okai, ezek az okok valósak-e, és azokból okszerűen következik-e, hogy a közalkalmazotti jogviszony fenntartása a munkáltató számára nem lehetséges.

[32] Jelen esetben a rendkívüli felmentés II. III. és IV. pontjában írtakból világosan kitűnik, hogy az alperes az alperesi múzeum által a felperes feltárásvezetése mellett végzett ásatásokkal kapcsolatos dokumentációs kötelezettség elmaradását, a feltárási engedély kiadhatósága akadályának munkáltató felé történő jelzésének elmulasztását, és a támogatási szerződéssel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettség nem teljesítését jelölte meg a felmentés alapjául szolgáló felperesi kötelezettségszegésként, ennek ellenkezőjét a felperes sem állította. A rendkívüli felmentés jogszerűségének megállapításához szükséges – fent részletezett – további feltételeket illetően az ítéltábla a következőkre kíván rámutatni.

[33] A dokumentációs kötelezettség elmaradásával összefüggésben a felperes lényegében maga sem vitatta, hogy e téren folyamatosan voltak elmaradásai. Azt az állítását pedig, hogy ez egy széleskörben elterjedt és a szakhatóság részéről is elfogadott gyakorlat volt, a peradatok nem támasztják alá. Épp ellenkezőleg, a tanúként kihallgatott (tanú 5) vallomásából megállapíthatóan a (megye neve) megyei szakhatóság illetékességi területén

működő többi múzeum, így a (múzeum 1) és a (múzeum 2) részéről az ásatási dokumentációk leadása maradéktalanul megtörtént.

[34] Alaptalanul kifogásolta ezzel összefüggésben a felperes, hogy az elsőfokú bíróság negatív körülmény bizonyítatlanságát róta a terhére. Annyiban helytálló a felperes érvelése, miszerint nem őt terhelte annak bizonyítása, hogy nem volt dokumentációs elmaradása, hanem az alperesnek kellett igazolnia ennek ellenkezőjét, azaz a dokumentációs hiány fennállását, és ezáltal az ezzel kapcsolatos felmentési indok valóságát. Az elsőfokú ítélet indokolásának 32. pontja e tekintetben kétségtelenül félreérthetően tartalmazza, hogy a felperes sikeresen nem tudta bizonyítani a dokumentációs hiány fenn nem állását. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet indokolásából kitűnik, az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat értékelve arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes ennek a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, és az alatt, hogy a felperes sikeresen nem tudta bizonyítani a dokumentációs hiány fenn nem állását, valójában azt értette, hogy a felperes a dokumentációs elmaradást igazoló bizonyítékokat nem tudta megcáfolni.

[35] Nem értett egyet az ítéltábla a felperesnek azzal a fellebbezési álláspontjával sem, miszerint az elsőfokú bíróságnak pontosan meg kellett volna állapítania, hogy hány ásatás kapcsán maradt el a felperes a dokumentációs kötelezettségével. A 68/2018. (IV. 09.) Korm. számú rendelet 23. § (4) bekezdése értelmében ugyanis a feltáráshoz jogosult intézmény csak olyan régészt bízhatott meg feltárási vezetéssel, aki korábbi tevékenysége során a jogszabályban meghatározott dokumentációs kötelezettségeit teljesítette. Ez pedig azt jelenti, hogy akár egyetlen feltárási dokumentálásának és a dokumentáció hatósághoz való eljuttatásának elmaradása is lehetetlenné tette, hogy annak pótlásáig az adott régész feltárási feladatokat végezzen.

[36] Téves a felperesnek az a fellebbezési érvelése is, hogy a feltárási dokumentációk megküldésének az általa is elismert elmaradása nem tekinthető sem szándékos, sem súlyos gondatlansággal elkövetett kötelezettségszegésnek. A felperes maga sem hivatkozott arra, hogy ne lett volna tisztában azzal, miszerint a feltárási befejezését követően a jogszabályban írt határidőn belül a teljes dokumentációt el kell küldenie a szakhatóságnak. Az nem zárható ki természetesen, hogy a határidő megtartásában adott esetben akadályozhatták akár rajta kívül álló körülmények is, ez esetben azonban ezt jeleznie kellett volna a szakhatóság részére, és a kötelezettség teljesítésére póthatáridőt kérni, ezt azonban – amint arra az elsőfokú bíróság is utalt – nem tette meg, a szakhatóság 2018. július 3. napján az új múzeumigazgatónak írt leveléből kitűnően az általa az alperesi múzeum részére megadott feltárási engedélyek kapcsán a feltárási mikénti alakulásáról semmilyen információval nem rendelkezett. A póthatáridő kérésének elmulasztásával összefüggésben az ítéltábla rámutat, ezzel nem további, a rendkívüli felmentés indokolásában nem szereplő felmentési okot értékelt, hanem a leírt felmentési ok súlyosságára kívánt rávilágítani azzal, hogy a felperes a mulasztása elhárítására illetve csökkentésére rendelkezésére álló eszközökkel nem élt.

[37] A felperest az alperes egyebek mellett régész munkakörben foglalkoztatta, e munkaköréhez kapcsolódóan – a munkaköri leírásából is kitűnően – feladatát képezte a terepi munka szervezése, összehangolása, az ásatási dokumentáció elkészítése és annak főhatósághoz való eljuttatása. Miután az ásatási dokumentáció megküldésének hiányában, e kötelezettsége pótlásáig a felperes nem kaphatott feltárási vezetési megbízást, azaz nem láthatta el az egyik alapvető munkaköri feladatát, a dokumentációs kötelezettsége lényeges

munkaköri kötelezettsége volt, amelyet jelentősen megszegett azzal, hogy éveken keresztül folyamatosan és nagy számú ásatást érintően mulasztotta el a feltárási dokumentáció elkészítését és a jogszabályban előírt hatóságok és szervek részére történő megküldését.

[38] Ami a felmentés III. pontjában írt indokot illeti, az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal, illetőleg az alperessel abban, hogy nem pusztán feltételezésen alapult az, hogy a felperes feltárászervezéssel nem bízható meg a korábbi dokumentációs elmaradásaira figyelemmel. Ez ugyanis a 68/2018. (IV. 09.) Korm. számú rendelet előző pontban már idézett 23. § (4) bekezdéséből egyértelműen következik. E tekintetben a hatóságnak mérlegelési lehetősége nem volt, így a felperesnek is tudnia kellett, hogy mindaddig, amíg az elmaradásait nem pótolja, ásatások vezetésére megbízást nem kaphat, amint erre a szakhatóság nem egy ízben írásban is figyelmeztette. Tekintettel arra, hogy 2018. áprilisáig a felperesen kívül az alperesnek nem volt más olyan munkavállalója, aki rendelkezett volna azokkal a feltételekkel, amelyek alapján megbízást kaphatott volna feltárási munkák vezetésére, a felperestől – amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott – elvárható lett volna az Mt. 6. §-a alapján őt terhelő együttműködési kötelezettség alapján, hogy tájékoztassa a múzeum fenntartóját erről a körülményről, és szükség esetén a dokumentációs elmaradások feldolgozásához segítséget kérjen. Ennek az elmulasztása a felperes részéről szándékos, de legalábbis súlyosan gondatlan kötelezettségszegésnek minősíthető. E tekintetben is megállapítható továbbá a lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegése, a felperesnek, mint intézményvezetőnek ugyanis kiemelt figyelmet kellett volna fordítania arra, hogy a fenntartó önkormányzat az alperes működését akadályozó körülményekről megkapja a szükséges információkat.

[39] Nem találta elfogadhatónak az ítéltábla a felperesnek azt az érvelését sem, amely szerint a támogatási szerződéssel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségének elmulasztása ne minősülne lényeges kötelezettségszegésnek. A támogató 2018. június 26-án küldött e-mail üzenetéből kitűnően az alperes ekkor már másodízben kapott figyelmeztetést az elmaradásról, és felhívást annak pótlására azzal, hogy ha a jelentéstételi kötelezettségének a részére biztosított 15 napos póthatáridőben sem tesz eleget, az súlyos szankciókat vonhat maga után. Miután a jelentéstételi kötelezettség nem vitásan a felperes, mint intézményvezető feladatát képezte, mindenképpen elvárható lett volna tőle az, hogy ha a feladatának akár betegsége, akár az általa hivatkozott informatikai problémák miatt nem tud eleget tenni, erről és a póthatáridőről, valamint a póthatáridőn belüli jelentéstételi kötelezettség teljesítésének fontosságáról vezetői megbízatásának megszűnését követően tájékoztassa az új múzeumigazgatót. Miután ezt nem tette, a jelentéstételi kötelezettségének elmulasztása olyan szándékos és jelentős kötelezettségszegésnek minősül, ami a felmentés II. és III. pontjában jelzett kötelezettségszegésekkel együtt mindenképpen elérte azt a határt, amely mellett az alperestől már nem volt elvárható jogviszonyának fenntartása.

[40] Minderre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[41] Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésének megjelölésével felszámított perkölsége megfizetésére a 6 539 616 Ft fellebbezési perérték figyelembevételével.

[42] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel rendelkezett úgy a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján, hogy a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Szeged, 2021. december 9.

Dr. Szeghő Katalin s.k. Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k. Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

a tanács elnöke, előadó bíró

táblabíró

táblabíró